

BRÜSSZEL INTÉZET

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ
2014. SZEPTEMBER

BRÜSSZEL INTÉZET

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ
2014. SZEPTEMBER

TARTALOM

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY	5
Összefogás	5
<i>Brüsszel Intézet</i>	5
A JELENTÉSRŐL	6
MÓDSZERTAN	8
ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK – 2014. SZEPTEMBER	13
Támadás	13
Gyűlöletbeszéd	13
TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK	15
KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK	21
HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK	22
HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL	24
EGYÉB HÍREK	25
A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI	28
A HÓNAP KRÓNIKÁJA	31
KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS	33
FELHASZNÁLT IRODALOM	34
IMPRESSZUM	35

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzé teszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlölet-cselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbiek a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány szeptemberi monitoring tevékenysége nyomán négy antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított. Egy eset a támadás kategóriájába esik: egy zsidó férfit az elkövető az utcán meglökött és megrángatott, valamint a „magad fajta” szót használta a sértettel szemben. Három eset pedig a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik: az első esetben egy motoros férfi zavart meg Pécsen egy, a helyi zsidóság történetéről szóló kiállítást, és a zsidóságot sértő megjegyzéseket tett, a második esetben Bús Balázs Fideszes önkormányzati képviselőjelölt plakátjára írták rá, hogy zsidó, a harmadik esetben pedig egy férfit zaklattak a 19-es villamoson Budapesten, és megölésének módját taglalták. Ezen kívül nyolc olyan esetről szereztünk tudomást a hónapban, amelyek esetében az elkövetés ideje nem a tárgy hónapra esik, emiatt ezeket a statisztikába nem számítottuk be, de a *További antiszemita gyűlölet-cselekmények* részben beszámolunk róluk. Jelentésünkben továbbá számos, a magyarországi holokauszthoz, antiszemitizmushoz kapcsolódó eseményről adunk hírt.

A Tett és Védelem Alapítvány 2014 szeptemberében négy esetben tett feljelentést: két esetben nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása, egy esetben közösség elleni izgatás és egy további esetben közösség tagja elleni erőszak és közúti veszélyeztetés miatt. Az első tényállást egy esetben azok az ismeretlen szerzők valósítják meg, akik a kuruc.info oldalon a „Holokamu” aloldalt szerkesztik, a másik esetben pedig valószínűsíthetően a Tu-

mul Nemzetség együttes énekese, aki feltöltötte a Youtube videómegosztó portálra a »Milyen 6 millió?« című számukat, amely holokausztot kétségbevonó, jelentéktelen színben feltüntető és tagadó sorokat tartalmaz. Az Alapítvány közösség elleni izgatás miatt tett újra feljelentést egy tavaly elutasított ügyben Sz. B. M. ellen. Jogsegély keretében pedig azon magánszemély nevében tett feljelentést, akit az utcán támadott meg egy férfi.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az alapító kuratórium munkájában részt vett a statsquo/chábád EMIH, a neológiát és ortodoxiát képviselő Mazsihisz, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblematikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a **Tett és Védelem Alapítvány** által életre hívott **Brüsszel Intézet**, az **Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet** (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az **51 00 000** számon elérhető **FORRÓDRÓT**-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A **Brüsszel Intézet** kutatási terve a havi rendszeres monitoring-jelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többlet-jelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlölet-cselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, amint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlölet motivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalma-

¹ Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

² Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

sak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlölet motiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, el láthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34-36)

MÓDSZERTAN

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlölet-cselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja³ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál;⁴
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét.

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető-törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. paragrafusa foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlölet-beszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia⁵ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. paragrafusa a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntettéről szól. A 335. paragrafus pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

³ A gyűlölet bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁴ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁵ A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

A gyűlölet incidensek meghatározásának módjairól, trendjeiről májusi jelentésünkben részletesen írtunk. Ezen kívül ott ismertettük a nemzetközi szakirodalom ezzel kapcsolatos megállapításait. Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlölet-incidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlölet-cselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a büntetőtörvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a büntetőtörvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlölet-incidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített,⁶ indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonnégy órás telefonos Forró Drótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a ki nyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozására. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható TV- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

⁶ Ezek a *Módszertan* részben mutatjuk be.

A monitorozott gyűlölet-cselekmények közül vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, azonban a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁷

Gyűlölet-események, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak Magyarországon történt gyűlölet-események; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e;
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó, vagy azt gondolták róla, hogy zsidó;
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel]);
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak;
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez;
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez;
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják;
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlölet-események, amelyek nem számítanak bele a statisztikába:

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlölet-cselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába (például: nem Magyarországon történtek);
- gyűlölet kifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e, és ha igen, milyen – akár büntetőjogi – következményei.

⁷ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszt-tagadás.

A másik kategorizáláskor, a *Nézzünk szembe a tényekkel!* ajánlása alapján, hétféle cselekmény-típust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés: halált okozó személy elleni támadás.
- Súlyos fizikai erőszak:
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat;
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás;
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghallhatnak;
 - bombák és levélbombák;
 - emberrablás.
- Támadás:
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos;
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet;
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett.
- Rongálás:
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt;
 - tulajdon meggyalázása;
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet.
- Fenyegetés:
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés;
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt;
 - zaklatás;
 - rágalmazás.
- Gyűlöletbeszéd:
 - nyilvános gyűlöletbeszéd;
 - virtuális gyűlölet;
 - sértő magatartás;
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás;
 - irodalom és zene.
- Diszkriminációs esetek.

Fontosnak tartjuk a gyűlölet-cselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légyeres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.⁸ Az idősoros adatok elemzésekor pedig mindenképpen gondot fordítunk majd az események dinamikájának bemutatására.

⁸ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK – 2014. SZEPTEMBER

A Tett és Védelem Alapítvány szeptemberi monitoring tevékenysége nyomán négy antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított, amelyek közül egy a támadás, három pedig a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik.

TÁMADÁS

Zsidó férfit inzultáltak az utcán

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

A sértett zsidó férfit szeptember 2-án támadta meg egy 180 cm magas, 40 év körüli férfi az utcán, amikor gyermekét kísérte az iskolába. A szakállt és kalapot viselő férfit először megpróbálta elütni az elkövető, majd autójából kiszállva rátámadt és közben azt üvöltötte, hogy „egy magadfajta, hogyan mer az autómhoz érni”. Személyi sérülés nem történt, a támadó a helyszínen lévők közbelépése miatt kénytelen volt elmenekülni.

Az Alapítvány jogsegély keretében magánszemély nevében tett feljelentést a II. kerületi Rendőrkapitányságon közúti veszélyeztetés és közösség tagja elleni erőszak bűntette miatt. Bővebben a *Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei* részben ismertetjük a feljelentést.

GYŰLÖLETBESZÉD

Motoros zavarta meg a kiállítás megnyitót

Pécs

Forrás: Népszabadság, pecsiujsag.hu

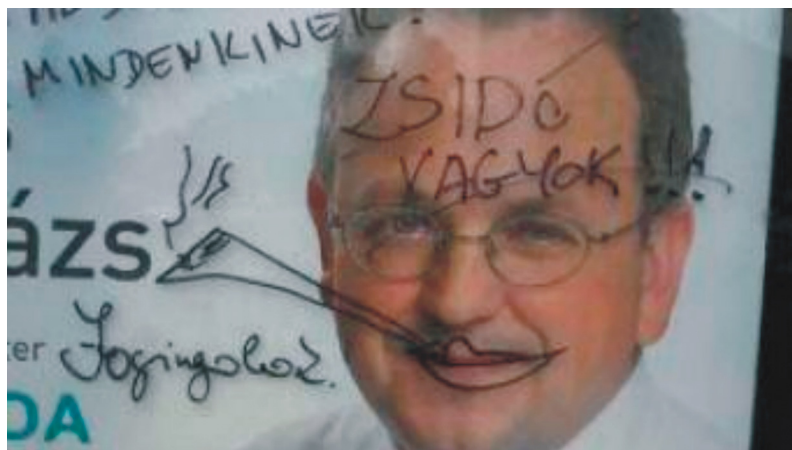
Szeptember 19-én nyílt meg a pécsi zsinagógában az »Együtt éltünk – együtt élünk« – a pécsi és baranyai zsidók története a 18. századtól napjainkig« című kiállítás, melynek megnyitóját megzavarta egy motoros férfi, aki kétszer is keresztülhajtott az ünnepségen megjelentek között, noha abba az utcába tilos a behajtás. Másodjára a megnyitó közönsége visszatartotta a motorost. Az eset tanúi közül ketten azt állították, hogy a motoros – a tömegben áthajtva – a zsidóságot sértő megjegyzést tett. A közelben álló rendőrök közbeléptek, és előállították a férfit.

Megrongáltak egy választási plakátot

Budapest, III. kerület

Forrás: MTI

Megrongálták Bús Balázs fideszes polgármesterjelölt plakátját, amelyre „zsidó vagyok” feliratot írtak – közölte a Fidesz-KDNP III. kerületi szervezete szeptember 20-án az MTI-vel.

Bús Balázs megrongált plakátja. Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Villamoson zaklattak egy férfit

Budapest

Forrás: Népszabadság

Szeptember 20-án adta közre a Népszabadság Király Zoltán, volt országgyűlési képviselő írását, amelyben az őt ért atrocitásról számolt be. Nem sokkal a cikk megjelenése előtt a Szent Gellért téren szállt fel a 19-es villamosra. „Mellettem lendületesebben [felszállt] egy lány és egy fiú is, a srác véletlenül meglökött egy kicsit, majd szó nélkül lehuppantak két szemközti ülésre. Én a lány mögötti helyre ültem, de előtte ránéztem a srácre. A metakommunikációs üzenet ennyi volt: azért mondhattad volna, hogy bocsi. Ehelyett minden átmenet nélkül nekem esett: »Mi van, te rohadt zsidó? A palesztin gyerekeket persze bátrak vagytok gyilkolni, te hülye zsidó.« Kissé idegesen azt mondtam: nem vagyok zsidó, hanem kiskun és magyar. A gyerek azonban folytatta: »Menj haza Izraelbe, te büdös zsidó!« Már ültömből hátrafordulva próbáltam 'lerázni' egy ismétléssel: Kiskun vagyok. Világos? Attól kezdve csak előrenéztem, és semmire sem reagáltam. Ő persze tovább folytatta, már a lánynak, hogy miféle kiskunt beszél összevissza ez a zsidó. Zsidó, zsidó – szinte már csak ezt hallottam. Ami ennél is elgondolkodtatóbb, az a Batthyány tér előtti megállónál történt, amikor már egy másik ifjanc is 'odatalált' a gyerek mellé, s éppen mögém állt. Együtt zsidóztak még egy kicsit, majd így 'erősítették' egymást: »Te, ezt a zsidót itt most akár agyon is verhetnénk. Hát nem?« »Persze. Vagy akár el is vágthatnánk késsel a torkát!« – jött az éppen aktuális dzsihadista terrorerősítés. Ám nem tudtak kirángatni a nyugalmam-ból. Leszálláskor az első zsidózó még megpróbált vesén rúgni, de úgy hiszem, szándékosan visszafogta magát, éppen csak megérintette a farmeromat a térdével.”

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring tevékenysége során 2014 szeptemberében nyolc olyan antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, amely nem képezi részét a statisztikának, mivel az elkövetés ideje nem az aktuális hónapba esik.

Egy rapper szidja a zsidókat

Budapest

Forrás: mandiner.blog.hu

Zsidókat sértő versszak szerepel Gotti és MRW közös számában, a Sóher himnuszban. A dal 2013-ban jelent meg, és a zsidókat negatívan említő részt MRW reppelte el: „Uniós az ország, nevetséges dolgokkal, lepaktáltak ezek is a kib*szott zsidókkal. Egyre több indokkal szolgáltok ahhoz, hogy sortűz elé basszunk a falhoz!”

A csepeli szurkolók rasszista megnyilvánulása

Diósd, Pest megye

Forrás: MTI, focikatalogus.hu, MLSZ honlapja

Augusztus 22-én rendezték meg a NB III. osztályú Csepel-Diósd mérkőzést, ahol a csepeli szurkolók német birodalmi háborús zászlót helyeztek ki a mérkőzés ideje alatt.

A Magyar Labdarugó Szövetség (MLSZ) szeptember 2-i fegyelmi határozatában a Csepelt 300.000 forintos pénzbüntetés megfizetésére kötelezte a szurkolók cselekménye miatt.

Megrongálták a Duna-parti Cipőket

Budapest, Id. Antall József rakpart

Forrás: Gépnarancs

Szeptember 6-án adta hírül a Gépnarancs szerkesztősége, hogy a Duna partján található Cipők a Duna-parton emlékműhöz tartozó cipők közül többet is célszerszámmal elloptak.

A hiányzó cipők helyét szegecsek jelzik. Forrás: gepnarancs.hu

Zsidókat sértő kifejezések a Vérmezőn

Budapest, Vérmező

Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Szeptember 7-én jelent meg a Fórum az antiszemitizmus ellen Facebook profilján egy kép, amelyet a Vérmezőn készítettek. A képen egy információs tábla hátoldala látható, amire a következő feliratot írták: „Sz*runk a talmudra, sz*runk a menórára, köpünk a zsidók bűdös pofájába.”

A vérmezei információs tábla. Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

„Üzent a HAMASZ”

Budapest, Paulay Ede utca

Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Szeptember 8-án készült kép tanúsága szerint a HAMASZ Magyarországon is üzent Petőfi Sándor költő szavaival Simon Peresznek, Izrael volt elnökének: „Foglalod a kurvanyádat, De nem ám a mi hazánkat! ...” (szöveghű idézet) Az elnök arcképét, egy hatágú fekete csillagot és Gáza feliratot is tartalmazó matricát a Paulay Ede utcában, az Izraeli Kulturális Intézet melletti irodaházon fényképezték.

Az antiszemita matrica. Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Auschwitzban pózolt egy jobbikos képviselőjelölt

Auschwitz, Lengyelország

Forrás: ATV

Szeptember 9-én jelent meg az ATV honlapján egy cikk Hajnádý Kristóf Endréról, Füzesabony jobbikos országgyűlési képviselőjelöltjéről, aki emellett a Jobbik Ifjúsági Tagozatának is elnöke. Hajnádý Facebook oldalán osztott meg egy, az auschwitz-birkenau-i haláltábor előtt készített képet, amin a győzelem jelét mutatja. Az ATV megkeresésére azt mondta, hogy „nincs tudomása arról, hogy győzelmi jelet mutatott volna Auschwitzban”. Ha mégis ez történt, akkor „nem szándékosan csinálta”. Védekezésül hozzátette, hogy amikor a kép készült (egy vagy két éve, erre nem emlékszik pontosan), még nem volt benne a politikai életben.

Hajnádý a győzelem jelét mutatja az auschwitz-birkenau-i haláltábor előtt.

Forrás: Facebook

Hajnádý példaképei között Alfred Jodl náci háborús bűnös szerepel, akivel kapcsolatban azt mondta, nem tudja, hogy került a példaképei közé. Állítja, Jodl nem a példaképe, mivel egészen más értékeket képvisel. Szerinte „valamilyen történelmi portál, például a Múlt-kor cikkének olvasása közben” kattinthatott véletlenül olyan linkre, ami végül a profiljához rendelte Jodl oldalát. Továbbá érdekes, hogy az oldalára felkerült Hitler egyik fotója is, amihez a következő kommentet írta: „...majd segít a Füh... izé, szerencse”.

Dávid csillag a Városligetben

Budapest, Városliget

Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Szeptember 22-én tett ki Facebook oldalára a Fórum az antiszemitizmus ellen egy fényképet, amely a Városligetben készült. A képen a ligetben kirakott Toi Toi vécék láthatók. Az egyikre szemmagasságban egy Dávid csillagot rajzoltak, és egy lefelé mutató nyilat.

A kihelyezett vécén található Dávid csillag. Forrás: Fórum az antiszemitizmus ellen

Nácibarát pólóban fényképezkedett a Jobbik körmendi képviselőjelöltje

Sopron, Győr-Moson-Sopron megye

Forrás: nyugat.hu, Origo, Vas Népe, Wikipédia

A nyugat.hu szeptember 24-i cikke szerint Takó Péter, a Jobbik egyik körmendi képviselőjelöltje nácibarát pólóban látható egy képen. A képet Takó Péter Facebook oldalán tett közé, amelyet a soproni tűztoronyban készítettek róla. A képen a következő felirat szerepel: „Support your local SchutzStaffel”, vagyis arra buzdít, hogy támogassák a Nemzetiszocialista Német Munkáspárt katonai és védelmi szervezetének helyi kirendeltségét, a Schutzstaffelt.

„Támogasd a helyi SchutzStaffel-edet”. Forrás: nyugat.hu

Egy másik Facebookon található képen pedig barátai körében fényképezték le egy rajongói *Landser* pólóban. A *Landser* egy német neonáci rock együttes volt: dalaiban többször külföldiek és zsidók elleni erőszakra uszítottak. Az együttes frontemberét pedig több mint tíz

évvel ezelőtt letöltendő börtönbüntetésre ítélték bűnszövetkezet alakítása, antiszemitizmus és idegengyűlölet terjesztése, valamint közösség elleni uszítás bűntette miatt.

Takó Péter Landser pólóban, barátai körében. Forrás: nyugat.hu

Takó ezen kívül rasszista kommentet is fűzött egy megosztott képhez. A montírozott kép előterében egy ijedt fekete férfi látható, míg a háttérben egyenruhás Ku Klux Klán tagok félkörben állnak. A képhez pedig a következő hozzászólást írta: „Kár, hogy a régi jó dolgokból nem maradt meg semmi... :) [értsd: nevető smile]”

„Kár, hogy a régi jó dolgokból nem maradt meg semmi... :)”. Forrás: nyugat.hu

A Vas Népe szeptember 27-i cikkében Takó Péter úgy nyilatkozott, hogy az SS-pólót fricskának szánta, mivel szerinte a tiltott önkényuralmi jelképek esetében kettős mércét használnak, hiszen a náci ideológia jelképeit üldözik, a kommunista jelképekkel megengedőbbek a jogalkotók. A Ku Klux Klánt visszasíró fotóval kapcsolatban pedig megjegyezte, hogy azt egy viccoldalról vette, és nem gondolta komolyan, ezúttal elnézést is kér mindazoktól, akiket megbántott.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Zsidó Kerekasztal megbeszélést tartottak

Budapest

Forrás: Népszabadság

Szeptember 9-én tartották a Zsidó Kerekasztal ülését, ahol napirendi pont volt a holokauszt-túlélők anyagi-szociális helyzete, a magyarországi zsidó temetők kérdése, a Sorsok Háza, valamint zsinagógák felújításáról is esett szó.

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter a kormány nevében garanciát vállalt arra, hogy a magyarországi zsidó szervezetek támogatásával és a nemzetközi zsidó közösség segítségével alakítják ki a holokauszt gyermekáldozatainak emléket állító Sorsok Háza szakmai koncepcióját, programját. Ezen kívül tudatta, a következő, decemberi tanácskozás vendége lesz a zsidó kerekasztalon a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, az igazságügyi miniszter, az Országos Bírói Hivatal elnöke és a belügyminiszter is, hogy áttekintsék az antiszemitizmussal szembeni zéró tolerancia gyakorlati érvényesülését. A kormány programja az, hogy az antiszemita jelenségekkel szemben zéró toleranciát hirdetett – nyomatékosította Lázár János.

A konzultáción sok olyan téma előkerült – köztük a temetők ügye vagy a holokauszt-túlélők szociális helyzete –, ami fontos a zsidó közösség számára, mondta Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija. Az EMIH egy időskotthon létrehozását tervezi, amihez külföldről már sikerült egymillió dolláros támogatást elnyerni, és Köves Slomó bízik abban, hogy a kezdeményezést a kormány és más zsidó szervezetek is támogatni fogják anyagilag. A Sorsok Házával kapcsolatban Köves Slomó azt javasolta: kérjenek fel független értelmiségieket, hogy véleményezzék a koncepciót. A vezető rabbi semmilyen irányba nem szeretné befolyásolni őket, ezért erről az ügyről nem kívánt nyilatkozni.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Vádemelést javasoltak Ágoston Tibor ellen

Debrecen, Hajdú-Bihar megye

Forrás: haon.hu

Januári és februári jelentésünkben számoltunk be róla, hogy Ágoston Tibor, a Jobbik debreceni szervezetének vezetője január 12-én, a doni katasztrófa megemlékezésén szándékosan elszólta magát, és a „holokoszt” és „holokamu” szavakat használta. Emiatt nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása büntetnének megalapozott gyanúja miatt indult ellene eljárás. Ágostont júliusban gyanúsítottként hallgatták ki.

Dr. Gellén Krisztina, a megyei főügyészség szóvivője szeptember 16-án közölte: a megyei rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóságának Vizsgálati Osztálya a nyomozást befejezte, vádemelési javaslattal a keletkezett iratok szeptember 10-én megérkeztek a Debreceni Járási Ügyészségre. Jelenleg azok vizsgálata folyik, vádemelésre egyelőre nem került sor. Az ügyésznek az iratok hozzá érkezését követően 30 nap áll a rendelkezésére, hogy döntsön a vádemelésről.

A zászlóégetéses zsidózás nem bűncselekmény

Budapest

Forrás: Népszabadság, Tett és Védelem Alapítvány

2012. december 14-én Lenhardt Balázs, akkori független országgyűlési képviselő, felszólalt a Kárpát Haza Őrei Mozgalom és a Gárdaszövetség által a Külügyminisztérium elé szervezett tiltakozó rendezvényen, majd beszédét követően felgyújtott egy izraeli zászlót.

2012. december 20-án az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) és az Alapítvány közösen feljelentést tett Lenhardt Balázs ellen közösség elleni uszítás⁹ miatt. Ezzel egy időben hivatalból eljárást kezdeményeztek ellene garázdaság büntette miatt. Jelentéseinkben folyamatosan ismertettük az ügyben történt fejleményeket, amelyek végül odáig vezettek, hogy a feljelentést és az ügyben tett vádindítványt – mindkét esetben – másodfokon is elutasították.

2014. szeptember 17-én a II. és III. kerületi Bíróság felmentette a csoportosan, nyilvános rendezvényen elkövetett garázdaság vádja alól Lenhardt Balázst. Póta Péter, a Fővárosi Törvényszék szóvivője az ítélet kapcsán a Népszabadság érdeklődésére elmondta: a vád tárgyává tett cselekmény törvényi tényállása szerint, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Azért viszont már három évig terjedő szabad-

⁹ Dátum szerint a törvényileg hatályos tényállás megnevezése: közösség elleni izgatás.

ságvesztés jár, ha a garázdaságot csoportosan, nyilvános rendezvényen követik el. Bűncselekmény abban az esetben valósul meg, mutatott rá írásos válaszában Póta, ha az elkövető a törvényi tényállás valamennyi elemét megvalósítja. Így a bírónak vizsgálnia kellett, hogy a cselekmény kihívóan közösségellenes volt-e, erőszakos magatartást tanúsított-e az elkövető, és az alkalmas volt-e másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére. Lenhardt esetében a kihívóan közösségellenesség tényállási elem – a szóvivő közlése szerint – nem valósult meg. A vádlott és két társa a politikai véleménynyilvánításuk egy formájaként szimbolikus beszédként használták a zászlóégetést.

Az ügyész fellebbezett, így az ítélet nem jogerős, az eljárás a Fővárosi Törvényszék előtt folytatódik.

Meghallgatást tartottak az MNB és a MÁV ellen indítandó holokauszt-kárpótlási per ügyében

Chicago, Egyesült Államok

Forrás: MTI

Márciusi jelentésünkben ismertettük, hogy a 2010-ben Illinois államban benyújtott keresetben fellebbezési eljárás folyik. Holokauszt-túlélők egy csoportja a MÁV és a magyar állam ellen kezdeményezte az eljárást magyar zsidók vagyonának eltulajdonítása miatt.

Szeptember 30-án meghallgatást tartottak egy chicagói szövetségi fellebbviteli bíróságon azzal kapcsolatban, hogy amerikai vagy magyar bíróságokon kell-e lefolytatni azt a holokauszt-kárpótlási eljárást, amelynek felperesei magyar zsidók vagyonának eltulajdonításával vádolják a Magyar Nemzeti Bankot (MNB) és a Magyar Államvasutakat (MÁV).

Egy szövetségi törvényszék korábban úgy határozott, hogy a holokauszt-túlélők ügye a magyar igazságszolgáltatás hatáskörébe tartozik. A felperesek egyik ügyvédje, Kenneth McCallion azzal érvelt, hogy ügyfelei független igazságszolgáltatás híján nem kaphatnak tisztességes jogorvoslatot. Konrad Cailteux, a MÁV képviselőjében eljáró védőügyvéd kijelentette, hogy ez nem igaz.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK

A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

A hitközség feladata?

Budapest

Forrás: Népszabadság

Szeptember 5-én a Népszabadság közölte Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbijának »Csak az (emlékezet)politika?« című írását. Köves Slomó írásában kiemelte, hogy habár minden lehetséges eszközzel fel kell lépni a zsidókat ért antiszemita atrocitások ellen, ez nem egy hitközség (jelen esetben a zsidó hitközség) feladata, hanem olyan jogvédő szervezeteké, amelyek rendelkeznek az ehhez megfelelő kompetenciával.

A szólásszabadság joga nem terjedhet ki a gyűlöletbeszédre

Strasbourg, Franciaország

Forrás: MTI

A szólásszabadság joga nem terjedhet ki a gyűlöletbeszédre, a gyűlöletbeszéd elleni fellépésnek alkotmányos jogelvvé kell válnia, és külön intézkedések szükségesek annak érdekében, hogy a gyűlöletbeszéd ellen a parlamenti vitákat is védeni lehessen – mondta Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke szeptember 30-án Strasbourgban, az Európa Tanács (ET) parlamenti közgyűlésének plenáris ülésén.

A neonáci és szélsőséges mozgalmakról szóló vita keretében az Európai Néppárt vezérszónokaként Németh Zsolt elmondta: az Európa Tanács kiváló fóruma annak, hogy ezt az összeurópai szinten jelentkező problémát, a szélsőséges pártok megerősödését európai szinten kezeljék.

A fideszes politikus szerint az európai szintű fellépés alapelvévé azt kell tenni, hogy a szélsőséges erők nem élhetnek vissza a demokratikus jogállam adta lehetőségekkel. Ennek érdekében – tette hozzá – szigorítani kell a parlamenti házszabályokat. Hasonlóképpen el kell kerülni – folytatta Németh Zsolt –, hogy a szélsőséges erők visszaélhessenek az egyesülési szabadsággal. Ennek érdekében indokoltnak nevezte a büntető jogszabályok kiterjesztését az úgynevezett egyenruhás bűnözésre, ami szerinte hatékony védelmet jelenthet a cigányság és a nemzeti kisebbségek elleni megfélemlítő törekvésekkel szemben. A magyar néppárti politikus hangsúlyozta azt is, hogy a szimbólumok szabad használata nem terjedhet ki a totalitárius jelképek használatára.

EGYÉB HÍREK

A kormány elítéli a Budapestre tervezett nacionalista konferenciát

Budapest

Forrás: MTI, ATV

Augusztusi jelentésünkben ismertettük, hogy október 3–5. között amerikai fajvédők és orosz nacionalisták konferenciát szerveztek Budapestre.

Szeptember 22-én a Külgazdasági és Külügyminisztérium az MTI-hez eljuttatott közleményében a következőt írta: „A kormány elfogadhatatlannak tartja, hogy egy amerikai szélsőséges fajvédő szervezet orosz radikálisokkal együtt Magyarországon tartson konferenciát.” A közleményben továbbá az állt: a magyar kormány élesen elhatárolódik minden idegengyűlölő, kirekesztő és a kisebbségeket vallása, származása miatt sértő szerveződésektől, így a Budapestre tervezett radikális konferenciától is. A konferenciát a szélsőséges körök arra akarják felhasználni, hogy lejárássák Magyarországot a nemzetközi közvélemény előtt, ami elfogadhatatlan – írták.

Szeptember 22-én adta ki a Demokratikus Koalíció közleményét, amelyben kifejezte, hogy „felháborítónak tartja, hogy Magyarország 2014-ben, az Európai Unió tagjaként helyet ad a fajvédők találkozójának. A DK szerint a kormány azzal, hogy nyíltan a szélsőségesekkel kokettál, egy olyan útra lép, melynek a végén egy gyűlölettel teli, kirekesztő, instabil Magyarország áll.”

Szeptember 24-i közleményében az MSZP Baloldali Tömörülés Platformja a konferencia betiltását követelte, valamint nem tartotta elégségesnek, hogy a kormány csak szavakban határolódott el a rendezvénytől.

Szeptember 24-én Szabó Tímea, az Együtt–PM társelnöke az ATV *Egyenes Beszéd* című műsorában elmondta: lennie kellene egy közös demokratikus minimumnak, amiben minden párt egyetért, közösen kellene fellépni az október elejére tervezett fajvédő konferencia ellen. Szabó Tímea hangsúlyozta: mindent meg fognak tenni, hogy megakadályozzák a konferencia megtartását, ha ez nem sikerül, akkor majd a helyszínen fognak fellépni a konferencia ellen.

Orbán Viktor miniszterelnök szeptember 28-án utasította a belügyminisztert, hogy minden rendelkezésére álló törvényes eszközzel akadályozza meg a konferenciát.

Szeptember 28-án a Larus Rendezvényközpont, a konferencia tervezett helyszínének vezetője közleményében tudatta az MTI-vel, hogy amint tudomást szereztek arról, hogy egy szélsőséges nézeteket valló szervezet akart gyűlést tartani náluk, a szerződéstől haladéktalanul elálltak. Azt is tudatták egyúttal, hogy október 4-én zárva tartanak.

A Belügyminisztérium szeptember 29-i közleményében ismertette, hogy Pintér Sándor, belügyminiszter betiltotta a konferenciát, valamint utasította az országos rendőrfőkapitányt, hogy kezdeményezze beutazási és tartózkodási tilalom elrendelését a tanácskozás előadóival szemben. A közlemény szerint a belügyminiszter megállapította, hogy a nyíltan rasszista ideológiai alapokon álló szervezet tervezett konferenciájának előadói a fajelmélet hirdetői, véleménynyilvánításuk az alaptörvénybe ütközik, ezért a konferenciát betiltja.

Szeptember 29-én a The Wall Street Journal közölt egy cikket a konferencia betiltásával kapcsolatban. Megszólaltatták Gyöngyösi Mártont, a Jobbik képviselőjét, aki eredetileg a felszólalók között szerepelt, de aznapra eltűnt onnan. Gyöngyösi azzal indokolta távollmaradását, hogy „a konferencia időpontja ütközik több kampányeseménnyel” a helyhatósági választások előtt. „Ráadásul nemigen tudok rokonszenvezni néhány felszólaló nézeteivel – nevezetesen az amerikai rasszistákkal; az ő ideológiájukat egyáltalán nem osztom” – fűzte hozzá a lap szerint a jobbikos politikus.

A magyar kormány tiltásának ellenére is megtartja október eleji budapesti konferenciáját a National Policy Institute (NPI) – közölte szeptember 30-án a Montana állambeli Whitefishben székelő intézet elnöke, Richard Spencer. Ugyanakkor rámutatott, hogy az Európai Kongresszus elnevezésű tanácskozás magánrendezvény lesz, amely nem lesz nyitott a nagyközönség és a sajtó előtt, és amelyen csak azok vehetnek részt, akik korábban regisztráltak.

Balog Zoltán nem holokauszttagadó

Budapest, Bécs, Ausztria

Forrás: MTI, HVG, Népszava, parlament.hu

Augusztusi jelentésünkben írtuk, hogy Balog Zoltán az emberi erőforrások minisztere a Magyar Rádióban augusztus 3-án a cigányok deportálásával kapcsolatban így fogalmazott: „Magyarországról semmifajta roma, cigány deportálás nem történt, Ausztriából történt, tehát a magyar cigányokat is onnan vitték, és ezért valóban Magyarország is érintett”. Az alábbiakban az ügy folytatását összegezzük.

Korózs Lajos MSZP-s országgyűlési képviselő augusztus 15-én írásban kereste meg Kövér László házelnököt, hogy válaszoljon Balog Zoltán interjújával kapcsolatos állásfoglalására és kérdéseire, melyek lényegében Balog kijelentését holokauszttagadásként értékelték. A levélre szeptember 2-án válaszolt Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára. Rétvári kifejezte, hogy Balog Zoltánnak „a roma holokauszt ügyében nem kell magyarázkodnia. Ő már akkor fontosnak tartotta a roma holokauszt feltárását, a tragédiáról való megemlékezést, amikor még se miniszter, se politikus nem volt”.

A Die Presse című konzervatív osztrák lapban szeptember 3-án megjelent vendégkommentárban Pröhle Gergely, az Emberi Erőforrások Minisztériumának nemzetközi és európai uniós ügyekért felelős helyettes államtitkára védelmébe vette Balog Zoltánt: „tiszteletreméltó, ha egy újságíró történelmi-politikai témákkal is foglalkozik, de az irodalmi eszközök

akár a legjobb szándék ellenére is elferdíthetik a valóságot”. A helyettes államtitkár az újságban korábban megjelent egyik cikkre reflektált, amelyben Erich Hackl osztrák író Balog Zoltán miniszternek a roma holokauszttal kapcsolatban tett egyik kijelentésére reagál. Hackl azt írta: Balog Zoltán, egy tanult teológus történelmi hazugsága teszi egyértelművé, hogy nemcsak a romák jelenlegi életkörülményei, hanem a történelmi tapasztalataik is veszélyben vannak. Próhle kiemelte: Balog Zoltán egyértelműen állást foglal a rasszizmus minden formája ellen, intézkedéseivel pedig a roma közösség társadalmi integrációját segíti. Próhle szerint Balog Zoltán az említett rádióinterjúban félreérthetően fogalmazott a roma holokauszttal kapcsolatban, amelyet nem tagadott, csak azt akarta mondani, hogy a deportálások esetükben nem olyan formában történtek meg, mint a zsidó közösségekkel.

A Népszava szeptember 4-i információi szerint a Központi Nyomozó Főügyészség határozata szerint Balog nyilatkozata „a maga teljességében értékelve” nem valósította meg a holokauszttagadás bűncselekményét.

Hogyan emlékezzünk?

Budapest

Forrás: Magyar Nemzet

A *Magyar Nemzetben* szeptember 8-án jelent meg Köves Slomó (EMIH) cikke »Emlékezetpolitika és Mátyás király zsidó prefektusa« címmel. A cikkben a holokausztra emlékezés fontosságát hangsúlyozta, de azt is kiemelte, hogy a mikéntje is nagyon fontos. Nem „a sajtóban kifulladásig használt »bojkott–nem bojkott«, »megegyeztek–nem egyeztek meg«” tengelyeken kellene mozogni, hanem a ma is élő magyarországi holokauszt-túlélőkről való gondoskodást kell középpontba helyezni. Egyrészt „kötelességünk végig gondolni, hogyan lehet a túlélők szociális és egészségügyi életfeltételeit javítani”, másrészt törekednünk kell arra, hogy a túlélők személyes tapasztalatait és emlékeit első kézből megismerjük és megörökítsük, valamint ezeket a fiatal nemzedék figyelmének felkeltése érdekében az emlékezésbe integráljuk. Ezen kívül érvelt a Mátyás király által építtetett, a budai Várnegyedben betemetett zsinagóga mellett, amelyről meggyőződése, hogy a legalkalmasabb lenne egy több résztvevővel kidolgozott, konszenzusos múzeum helyszínének, hiszen „akinek nincs múltja, annak jelene sincs”.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

A TEV feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt – a feljelentést áthelyezték

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Szeptember 1-jén az Alapítvány feljelentést tett a Fővárosi Főügyészségen ismeretlen tettesek ellen nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt.

A kuruc.info hírportálon 2014 januárja óta érhető el a „Holokamu” aloldal, ahol az ismeretlen szerkesztők olyan cikkeket, írásokat gyűjtnek össze, amelyek a holokauszt megtörténtét tagadják, kétségbe vonják, jelentéktelen színben tüntetik fel, illetőleg igazolni próbálják.

A holokamu kifejezés, amely a holokauszt és a kamu (hazugság) szavak összevonásával jött létre, egyértelműen a holokauszt tényét kétségbevonó jelentéstartalommal bír, melynek nagy nyilvánosság előtti használata kimeríti a bűncselekmény elkövetését.

A kuruc.info-n megvalósított bűncselekmények alapján tett feljelentések miatt indult büntetőeljárások jogalkalmazói gyakorlata azt mutatja, hogy mivel úgy ítélik meg, hogy az elkövetők kiléte nem állapítható meg, emiatt valamennyi nyomozást felfüggesztik. Amennyiben jelen feljelentés kapcsán sem lehet megállapítani az elkövető kilétét, az Alapítvány kérte az Ügyészséget, hogy indítványozza a kuruc.info internetes oldalnak mint elektronikus adatnak a végleges hozzáférhetetlenné tételét.

Szeptember 11-i levelében a Fővárosi Főügyészség értesítette az Alapítványt, hogy a feljelentést áttette a Budapesti V. és XIII. kerületi Ügyészségre további intézkedés végett.

Jogsegély keretében a TEV feljelentést tett közúti veszélyeztetés és közösség tagja elleni erőszak miatt

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Szeptember 4-én az Alapítvány magánszemély nevében feljelentés tett a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányságon közúti veszélyeztetés és közösség tagja elleni erőszak miatt ismeretlen tettes ellen.

Szeptember 2-án reggel B. D. gyermekét kísérte iskolába a II. kerületben. 7.50 perckor a sértett a közúti közlekedés szabályainak betartásával haladt át gyermekével a felfestett gyalogátkelőhelyen. Amikor a gyalogátkelőhely közepén tartottak, a zebra előtt várakozó személygépjármű sofőrje hirtelen gázt adott. A hang hatására a sértett ösztönösen meg-rántotta a fiát, akit ennek köszönhetően nem ütött el az autó, viszont az ő könyökét a to-

vábbhaladó gépjármű oldala érintette. Ezt követően a hivatkozott gépjármű sofőrje megállította autóját, kiszállt, utánuk futott, és a sértettet hátulról meglökte. A sértett szolt a fiának, hogy szaladjon be az iskolába. Ezután az elkövető leverte a kalapját, megtaposta, őt pedig megrázta, miközben azt üvöltözte, hogy „egy magadfajta, hogyan mer az autómhoz érni”. Mivel a helyszínen lévők a segítségére siettek, az elkövető felhagyott a bántalmazással, visszaszállt az autóba és elhajtott.

Rendeletben szabályozott, hogy a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen áthaladó gyalogosnak a járművekkel szemben elsőbbsége van, valamint ott a járművel a gyalogosnak elsőbbséget kell adni. Mivel az áthaladás ideje alatt indította el autóját az elkövető, megvalósította a közúti veszélyeztetést.

A sértett vallási hovatartozását öltözködése, megjelenése tükrözi, így például a szakálla és az általa hordott kalap is. Ezen kívül a szélsőjobboldali szlengben a magunkfajta–magukfajta felosztás, kifejezéspár köztudottan a nem zsidó és zsidó emberek megkülönböztetésére szolgál. A magukfajta a szóhasználatukban a zsidók, a zsidóság megjelölésére szolgál. A szóhasználat a párosult meglökéssel és megrángatással pedig megvalósítja a közösség tagja elleni erőszakot.

A TEV új feljelentést tett közösség elleni izgatás miatt

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Szeptember 5-én az Alapítvány feljelentést tett a Budapesti V. és XIII. kerületi Ügyészségen közösség elleni izgatás miatt Sz. B. M. ellen és az alább megnevezett oldalt üzemeltető személy(ek) ellen.

2011. május 5-e óta Sz. B. M. szerzői megjeléléssel a <http://magyarmegmaradasert.hu> internetes oldalon elérhető »Cigányok, Romák! – felhasználnak benneteket!« című írás, melyben a zsidósággal szemben gyűlöletre uszító kijelentéseket fogalmaztak meg.

Az ügyben előzőleg 2013. február 5-én történt feljelentés közösség elleni izgatás miatt. Az ügyben született első határozat a nyomozást felfüggesztette. Ez ellen az Alapítvány panasszal élt, amelyet visszautasítottak, mivel az Alapítvány nem volt jogosult panasztételre.

Szeptember 5-én az Alapítvány újból feljelentést tett Sz. B. M. ellen közösség elleni izgatás¹⁰ miatt, mert folytatólagosan 2011. május 5-e óta elérhető az oldalon az említett cikk. Az újbóli feljelentés alapja az, hogy a nyomozóhatóság a büntető jogszabályokat hibásan értelmezte, ezért a feljelentett magatartását nem értékelte tényállásszerűnek, valamint elméletileg már a panaszjog sem illette volna meg az Alapítványt. Viszont törvényileg lehetséges, hogy az eredeti feljelentést kiegészítve ismét előterjessze az Alapítvány a feljelentést, és kérje egyben a magasabb fokú, a nyomozás törvényességi felügyeletét ellátó Ügyészséget a nyomozás elrendelésére.

¹⁰ Az eredeti feljelentéskor hatályban lévő tényállás szerint tette meg az Alapítvány a feljelentést.

A TEV feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt egy dalszöveg ügyében

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Szeptember 10-én az Alapítvány feljelentést tett a Dabasi Rendőrkapitányságon nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt Séra István ellen.

2013. február 15-én Séra István nevű felhasználó töltötte fel a Youtube videómegosztó portálra a Turul Nemzetség egyik számát »Milyen 6 millió?« címmel. Az interneten fellelhető adatok alapján a Turul Nemzetség nevű szélsőjobboldali együttes énekese Séra István, aki valószínűsíthetően dabasi lakos. A dal címében a holokauszt áldozatainak becsült számára hivatkoznak, valamint a dalszövegben szerepel a „holokamu” szó, és az alábbi szövegrészek is: „wellness központ csak rád várt...”, „Milyen hatmillió, milyen hatmillió, milyen hatmillió? Ha igaz lenne, az lenne csak jó.” Az idézett szövegekkel, és a dalszöveg egészével egyszerre vonták kétségbe, tüntették fel jelentéktelen színben és tagadták a nemzetiszocialista rendszer bűneit. A bűncselekményhez megkövetelt nagy nyilvánosság pedig az interneten való közzététellel megvalósult.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Ssz.	Dátum	Esemény	Kategória
1.	szeptember 1., 11.	A TEV feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt – a feljelentést áthelyezték	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
2.	szeptember 2.	Zsidó férfit inzultáltak az utcán	Antiszemita gyűlölet-cselekmények: támadás
3.	szeptember 4.	Jogsegély keretében a TEV feljelentést tett közúti veszélyeztetés és közösség tagja elleni erőszak miatt	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
4.	szeptember 5.	A TEV új feljelentést tett közösség elleni izgatás miatt	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
5.	szeptember 5.	A hitközség feladata?	A magyarországi antiszemitizmusról
6.	szeptember 8.	Hogyan emlékezzünk?	Egyéb hírek
7.	szeptember 9.	Zsidó Kerekasztal megbeszélést tartottak	Közösségi hírek, reakciók
8.	szeptember 10.	A TEV feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt egy dalszöveg ügyében	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
9.	szeptember 16.	Vádemelést javasoltak Ágoston Tibor ellen	Hivatalos és civil reakciók
10.	szeptember 17.	A zászlógetéses zsidózás nem bűncselekmény	Hivatalos és civil reakciók
11.	szeptember 19.	Motoros zavarta meg a kiállítás megnyitót	Antiszemita gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
12.	szeptember 20.	Villamoson zaklattak egy férfit	Antiszemita gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
13.	szeptember 30.	Meghallgatást tartottak az MNB és a MÁV ellen indítandó holokauszt-kárpótlási per ügyében	Hivatalos és civil reakciók
14.	szeptember 30.	A szólásszabadság joga nem terjedhet ki a gyűlöletbeszédre	A magyarországi antiszemitizmusról
15.	–	A csepeli szurkolók rasszista megnyilvánulása	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
16.	–	Megrongálták a Duna-parti Cipőket	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
17.	–	Megrongáltak egy választási plakátot	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
18.	–	Auschwitzban pózolt egy jobbkios képviselőjelölt	További antiszemita gyűlölet-cselekmények

Ssz.	Dátum	Esemény	Kategória
19.	–	Egy rapper szidja a zsidókat	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
20.	–	Nácibarát pólóban fényképezkedett a Jobbik körmendi képviselőjelöltje	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
21.	–	Zsidókat sértő kifejezések a Vérmezőn	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
22.	–	„Üzent a HAMASZ”	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
23.	–	Dávid csillag a Városligetben	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
24.	–	A kormány elítéli a Budapestre tervezett nacionalista konferenciát	Egyéb hírek
25.	–	Balog Zoltán nem holokauszttagadó	Egyéb hírek

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

BEJELENTÉSEKET AZ ALÁBBI LEHETŐSÉGEK BÁRMELYIKÉN FOGAD AZ ALAPÍTVÁNY:

FORRÓDRÓT

(+36 1) **51 00 000**

**Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany**

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

ADOMÁNYÁT AZ ALÁBBI BANKSZÁMLASZÁMON JUTTATHATJA EL AZ ALAPÍTVÁNYHOZ:

13597539-12302010-00057157

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY ELÉRHETŐSÉGEI:

Cím: 1052 Budapest. Semmelweis utca 19.

Tel.: +36 1 267 57 54

+36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. *2011 Audit of Anti-Semitic Incidents*.

CEJI, 2012. *Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához.* Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. *Hate Crime. Impact, Causes and Responses*. London: Sage Publications.

Community Security Trust (CST). 2013. *Antisemitic Incidents Report 2012*.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hate crimes. In *Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict*. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. *Hate Crime Laws. A Practical Guide*. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region*. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. *In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes*. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. *Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány*. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szalai Kálmán ügyvezető igazgató

Szerző: Dr. Barna Ildikó szociológus, *habilitált egyetemi docens, tanszékvezető*
ELTE TÁTK Társadalomkutatások Módszertana Tanszék

Szerkesztők: Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, *a Tett és Védelem Alapítvány és a Brüsszel Intézet jogi képviselője*
Dr. Fekete István László ügyvéd, *a Tett és Védelem Alapítvány jogi képviselője*
Majoros Kata kommunikációs tanácsadó
Minkó Melinda kutató, *a Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoportjának vezetője*
Dr. Szegő Krisztina jogász
Bethlenfalvy Bálint szakfordító

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus, *a Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke*
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2014. Budapest

BRÜSSZEL INTÉZET

Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Cím: 1052 Budapest. Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54
<http://www.tev.hu>
info@brusszelintezet.hu